

Свилајнац: Министре, не дамо да нас трујете!

Свилајнац – Најаву министра заштите животне средине Горана Тривана да би постојећа Термоелектрана Морава код Свилајнца била одлична локација за изградњу погона за прераду опасног отпада наишла је на оштро противљење дугогодишњег председника општине Добривоја Будимировића Бице.

„Да ли су они нормални! Па термоелектрана је на 10 метара од реке, ту су и бунари за воду за целу територију Општине Свилајнац! Грађани Свилајнца ни случајно неће дозволити да се ту гради погон за прераду отровног отпада. Господин Триван, ако је толико паметан, нека покаже на свом примеру да је то безопасно, па нека погон направи у близини своје куће. Нека направи у Београду, па да видимо како ће Београђани реаговати“ – каже за “Вести” најпознатији Свилајчанин.

Министар Триван се недавно пожалио да ниједна локална самоуправа у Србији није пристала да се на њеној територији гради погон за прераду опасног отпада. На основу испитивања и процене стручњака, он је навео да је локација на којој се налази постојећа Термоелектрана код Свилајнца одлична за изградњу погона, без детаљног објашњења на основу чега се дошло до тог закључка.

ЕПС гаси Мораву без објашњења

Нејасно је зашто Електропривреда Србије планира да угаси ТЕ Морава. „Термоелектрана ради пуном паром, ремонтована је прошле године и пуно пара је отишло на то“ – каже Добривоје Будимировић Бица. На ово питање остали смо без одговора и у ЕПС-у.

На њиховом сајту пише да је Термоелектрана Морава”у Свилајнцу “изграђена на ободу подручја у ком се налазе јамски рудници,

са улогом да троши најситније фракције угља из тих рудника”.

И еколози против

Горан Борић из Еколошког покрета Свилајнац затечен је најавом министра да би крај њиховог града могао да се гради погон за прераду отровног отпада.

„Свакако то нећемо дозволити. Не знам ко је толико луд да потпише дозволу да се то гради поред Мораве, па пола Шумадије пије ту воду“ – коментарише за “Вести” Борић.

Помоћник министра задужен за сектор управљања отпадом и отпадним водама Филип Абрамовић уверава нас да је локација код Свилајнца поменута само као једна од могућих.

“ Министарство ће разматрати све потенцијалне локације и у координацији са локалном самоуправом и грађанима на крају видети која је оптимална за изградњу једног таквог постројења. Наглашавам да све време причамо о постројењу које ће бити потпуно безопасно по животну средину и грађане, а које ће решити велики проблем који Србија има када је реч о опасном отпаду и његовом правилном третману“ – каже Абрамовић за “Вести”.

JavaScript is not enabled in your browser

Од градоначелника ни реч

Горан Борић каже да Еколошки покрет Свилајнац нема добру сарадњу са општинским властима и да им никада нису дали одговоре на постојећа питања, нити су добили повратну информацију шта се дешава са њиховим пријавама. “Вести” су такође покушале да ступе у контакт са председником општине Предрагом Милановићем, али је он био на састанку. Према речима секретарице, потом је напустио зграду општине заједно са гостима, уз поруку да се неће враћати до краја радног

времена.

У Свилајнцу су на власти Милановићева Група грађана “Свилајнац чува будућност” и Социјалистичка партија Србије.

Што даље од насеља и воде

Међутим, Добривоје Будимировић, један од најдуговечнијих председника општине у Србији, каже да су им стручњаци, еколози, саветовали да се таква постројења не дозволе у насељеном месту када год се ранијих година разговарало са њима.

Агитација против страха

Министар Триван је констатовао да ниједна локална самоуправа не жели да се на њеној територији гради постројење за опасан отпад. Закон предвиђа да за избор коначне локације држава мора да добије сагласност одређене општине. Како ће се решити ова пат позиција, питали смо Филипа Абрамовића?

„Нама је циљ да нађемо решење које ће бити прихваћено, а не наметнуто. Када се изабере потенцијална локација, радићемо са локалном самоуправом и грађанима да се то схвати на прави начин. Кључно је да ми објаснимо грађанима шта, где и како ће то изгледати. Да им се представи и подигне свест о томе који су бенефити самог постројења за целу Србију и колико ће то решење допринети чак и њиховој локалној средини. Такође, да ће оно што се буде правило бити потпуно нешкодљиво и за животну средину и за њихово здравље“ – каже Абрамовић.

„Рекли су нам само склоните то из ваше средине. То се прави на значајној удаљености од насеља и где нема воде у близини“ – каже Биџа. На ове тврдње, Абрамовић одговара да ће се приликом избора локације узети у обзир сви аспекти и могуће опасности и да ће се изабрати оптимална локација која неће допринети загађењу средине.

„Што се тиче технологија које ће користити постројење, оне још

нису изабране. Али, биће изабране најмодерније и најпровереније које ће решити проблем, а неће додатно загадити животну средину и угрозити здравље становништва“ – уверава Абрамовић.

Мртво слово на правилнику

„Тај војни полигон се налази у трећој зони заштите водоизворишта Перкићево, одакле се снабдевају град Свилајнац и десетак села. И то упркос постојећем правилнику да се објекти који третирају тако опасне материје не смеју правити у тој зони“ – објашњава Борић.

Отров на све стране

Могућност да прво државно постројење за прераду отровног отпада буде на њиховој општини није једини еколошки споран пројекат када је реч о Свилајнцу, градићу на десној обали Велике Мораве, познатом и по великом броју суграђана који су на раду у иностранству.

Последњег дана јануара, Горан Борић је са својим Покретом организовао скуп испред општинске зграде, упозоравајући да бивши војни полигон прети да постане еколошка бомба.

“ Фирма ФЦЦ ЕКО има депонију од Свилајнца свега пет километара удаљеном у Лапову, смештеном такође на обали Мораве. Сада је та фирма изнајмила на простору бившег војног полигона погон за опасни отпад. Они планирају да ту третирају прерађено уље, азбест, акумулаторску киселину и сличне отровне материје.“

Мукама Свилајнчана када је реч о угрожавању животне средине ту није крај. Пре седам година, каже Борић, фирма Висан из Земуна је направила погон за производњу отрова за пацове. Године 2015. иста фирма је направила објекат за третман медицинског отпада и то без одговорајуће еколошке дозволе, само са општинском дозволом.

„За погон за медицински отпад општина није тражила студију

процене утицаја на животну средину, иако је по закону била обавезна“ – тврди Борић.

Он каже да су свесни да се у Србији морају изградити објекти у којима би се третирао медицински отпад, али да је нелогично да се то гради у Свилајнцу који нема велике медицинске установе. Подсећа да је својевремено Радмила Шеровић била начелница одељења за управљање отпадом и говорила да треба направити четири објекта за ову намену и то тамо где су велики здравствени центри – у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу.

Ј. Арсеновић

Франфуртске Вести

07. фебруар 2018